

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

z 19. decembra 2019*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Zosúladienie niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti – Smernica 2001/29/ES – Článok 3 ods. 1 – Právo verejného prenosu – Sprístupnenie – Článok 4 – Právo šírenia – Vyčerpanie – Elektronické knihy – Virtuálny trh s ‚použitými‘ elektronickými knihami“

Vo veci C-263/18,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Rechtbank Den Haag (súd Haag, Holandsko) z 28. marca 2018 a doručený Súdnemu dvoru 16. apríla 2018, ktorý súvisí s konaním:

Nederlands Uitgeversverbond,

Groep Algemene Uitgevers

proti

Tom Kabinet Internet BV,

Tom Kabinet Holding BV,

Tom Kabinet Uitgeverij BV,

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda K. Lenaerts, podpredsedníčka R. Silva de Lapuerta, predsedovia komôr A. Arabadžiev, A. Prechal, M. Vilaras, P. G. Xuereb, L. S. Rossi a I. Jarukaitis, sudcovia E. Juhász, M. Ilešič (spravodajca), J. Malenovský, C. Lycourgos a N. Piçarra,

generálny advokát: M. Szpunar,

tajomník: M. Ferreira, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 2. apríla 2019,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Nederlands Uitgeversverbond a Groep Algemene Uitgevers, v zastúpení: C. A. Alberdingk Thijm, C. F. M. de Vries a S. C. van Velze, advocaten,

* Jazyk konania: holandčina.

- Tom Kabinet Internet BV, Tom Kabinet Holding BV a Tom Kabinet Uitgeverij BV, v zastúpení: T. C. J. A. van Engelen a G. C. Leander, advocaten,
 - belgická vláda, v zastúpení: J.-C. Halleux a M. Jacobs, splnomocnení zástupcovia,
 - česká vláda, v zastúpení: M. Smolek a J. Vlácil, splnomocnení zástupcovia,
 - dánska vláda, v zastúpení: P. Ngo, M. S. Wolff a J. Nymann-Lindegren, splnomocnení zástupcovia,
 - nemecká vláda, v zastúpení: M. Hellmann, U. Bartl, J. Möller a T. Henze, splnomocnení zástupcovia,
 - španielska vláda, v zastúpení: A. Rubio González a A. Sampol Pucurull, splnomocnení zástupcovia,
 - francúzska vláda, v zastúpení: D. Colas a D. Segoin, splnomocnení zástupcovia,
 - talianska vláda, v zastúpení: G. Palmieri, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci F. De Luca, avvocato dello Stato,
 - portugalská vláda, v zastúpení: L. Inez Fernandes, M. Figueiredo a T. Rendas, splnomocnení zástupcovia,
 - vláda Spojeného kráľovstva, v zastúpení: S. Brandon a Z. Lavery, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci N. Saunders, QC,
 - Európska komisia, v zastúpení: J. Samnadda, A. Nijenhuis a F. Wilman, splnomocnení zástupcovia,
- po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 10. septembra 2019,
- vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 2, článku 4 ods. 1 a 2 a článku 5 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES z 22. mája 2001 o zosúladiení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti (Ú. v. ES L 167, 2001, s. 10; Mim. vyd. 17/001, s. 230).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi Nederlands Uitgeversverbond (ďalej len „NUV“) a Groep Algemene Uitgevers (ďalej len „GAU“) na jednej strane a Tom Kabinet Internet BV (ďalej len „Tom Kabinet“), Tom Kabinet Holding BV a Tom Kabinet Uitgeverij BV na druhej strane vo veci poskytovania on-line služby spočívajúcej vo virtuálnom trhu s „použitými“ elektronickými knihami.

Právny rámec

Medzinárodné právo

- 3 Svetová organizácia duševného vlastníctva (WIPO) prijala 20. decembra 1996 v Ženeve Zmluvu WIPO o autorskom práve (ďalej len „WCT“), ktorá bola schválená v mene Európskeho spoločenstva rozhodnutím Rady 2000/278/ES zo 16. marca 2000 (Ú. v. ES L 89, 2000, s. 6; Mim. vyd. 11/033, s. 208) a nadobudla platnosť, pokiaľ ide o Európsku úniu, 14. marca 2010 (Ú. v. EÚ L 32, 2010, s. 1).

- 4 Článok 6 WCT, nazvaný „Právo na šírenie“, vo svojom odseku 1 stanovuje:

„Autori literárnych a umeleckých diel majú výhradné právo udeľovať súhlas na sprístupnenie originálu a rozmnoženín svojich diel verejnosti predajom alebo iným prevodom vlastníctva.“

- 5 Článok 8 tejto zmluvy, nazvaný „Právo verejného prenosu“, stanovuje:

„Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 11 ods. 1 bodu ii), článku 11bis ods. 1 bodov i) a ii), článku 11ter ods. 1 bodu ii), článku 14 ods. 1 bodu ii) a článku 14bis ods. 1 Bernského dohovoru, majú autori literárnych a umeleckých diel výhradné právo udeľovať súhlas na akékoľvek vysielanie svojich diel pre verejnosť drôtovými alebo bezdrôtovými prostriedkami vrátane takého sprístupnenia svojich diel verejnosti, keď jednotlivci môžu mať prístup k týmto dielam z miesta a v čase, ktorý si individuálne zvolia.“

- 6 Spoločné vyhlásenia týkajúce sa WCT (ďalej len „spoločné vyhlásenia“) boli prijaté na diplomatickej konferencii 20. decembra 1996.

- 7 Spoločné vyhlásenia týkajúce sa článkov 6 a 7 uvedenej zmluvy znejú takto:

„Pokiaľ sa v týchto článkoch používajú výrazy ‚rozmnoženiny‘ a ‚originál a rozmnoženiny‘, ktoré podliehajú právu na šírenie a právu na nájom podľa uvedených článkov, vzťahujú sa výhradne na pevné rozmnoženiny, ktoré možno uviesť do obehu ako hmotné predmety.“

Právo Únie

Smernica 2001/29

- 8 Odôvodnenia 2, 4, 5, 9, 10, 15, 23 až 25, 28 a 29 smernice 2001/29 stanovujú:

„(2) Európska Rada na svojom zasadnutí na Korfu 24. a 25. júna 1994 zdôraznila potrebu vytvoriť všeobecný právny rámec na úrovni spoločenstva, aby bolo možné podporovať rozvoj informačnej spoločnosti v Európe. To si, *inter alia*, vyžaduje existenciu vnútorného trhu pre nové produkty a služby. Relevantné právne predpisy spoločenstva sú už prijaté alebo ich prijatie už značne pokročilo. Autorské práva a s nimi súvisiace práva zohrávajú v tomto kontexte veľmi dôležitú úlohu, keďže chránia a stimulujú rozvoj a marketing nových produktov a služieb, a vytvorenie a využívanie ich tvorivého obsahu.

...

(4) Harmonizovaný právny rámec týkajúci sa autorských práv a s nimi súvisiacich práv bude prostredníctvom vyššej právnej istoty a zabezpečením vysokej úrovne ochrany duševného vlastníctva podporovať významné investície do tvorivosti a inovácie vrátane infraštruktúry sietí a povedie k zvýšenej súťaživosti európskeho priemyslu rovnako v oblasti zabezpečenia obsahu, ako aj v oblasti informačných technológií a všeobecnejšie v širokej škále priemyselných a kultúrnych odvetví. Tým sa zabezpečí zamestnanosť a podporí sa vytváranie nových pracovných miest.

(5) Technologický rozvoj znásobil a rozlíšil vektory tvorby, výroby a využívania. Hoci nie sú potrebné žiadne nové koncepcie ochrany duševného vlastníctva, súčasné právne predpisy o autorských právach a s nimi súvisiacich právach je potrebné upraviť a doplniť tak, aby primerane zodpovedali súčasnej hospodárskej realite, ako sú napríklad nové formy využívania.

...

- (9) Akákoľvek harmonizácia autorských práv a s nimi súvisiacich práv musí byť založená na vysokej úrovni ochrany, pretože tieto práva sú podstatou pre duševnú tvorbu. Ich ochrana pomáha zaistiť udržiavanie a rozvoj tvorivosti v záujme autorov, interpretov, producentov, spotrebiteľov, kultúry, priemyslu a verejnosti ako celku. Duševné vlastníctvo sa preto považuje za integrálnu súčasť vlastníctva.
- (10) Ak majú autori alebo výkonní umelci pokračovať vo svojej tvorivej a umeleckej práci, musia za používanie svojej práce dostávať primeranú odmenu, rovnako ako producenti, aby boli schopní financovať túto prácu. Investície potrebné na výrobu produktov, ako sú zvukové záznamy, filmy alebo multimediálne produkty a služby, ako sú služby „na požiadanie“, sú značné. Primeraná právna ochrana práv duševného vlastníctva je nevyhnutná na zaručenie dostupnosti takejto odmeny a na zaistenie uspokojivej návratnosti týchto investícií.
- ...
- (15) Na diplomatickej konferencii, ktorá sa konala pod záštitou Svetovej organizácie duševného vlastníctva (WIPO) v decembri 1996, boli prijaté dve nové zmluvy, „Zmluva WIPO o autorskom práve“ a „Zmluva WIPO o výkonoch a zvukových záznamoch“, ktoré sa zaoberajú ochranou autorov a ochranou výkonných umelcov a producentov zvukových záznamov. ... Táto smernica slúži na uplatnenie viacerých medzinárodných záväzkov.
- ...
- (23) Táto smernica ďalej harmonizuje práva autorov na verejný prenos. Pod týmto právom sa v širokom zmysle slova chápe každý verejný prenos pre verejnosť, ktorá nie je prítomná na mieste, kde tento prenos vzniká. Toto právo zahŕňa všetky transmisie a retransmisie diel smerom k verejnosti drôtovými alebo bezdrôtovými prostriedkami vrátane vysielania. Toto právo nezahŕňa žiadne iné činnosti.
- (24) Po[d] právom sprístupňovať verejnosti predmet[y] ochrany uvedené v článku 3 ods. 2 sa chápu všetky činnosti, pri ktorých sa predmet[y] ochrany sprístupňuj[ú] verejnosti, ktorá nie je prítomná na mieste, kde činnosť sprístupnenia vzniká a netýka sa žiadnych iných činností.
- (25) Právna neistota v súvislosti s povahou a úrovňou ochrany činností transmisie na požiadanie chránených diel a predmetov ochrany chránených súvisiacimi právami v sieťach sa musí prekonať zavedením harmonizovanej ochrany na úrovni spoločenstva. Musí byť jasné, že všetci nositelia práv, ktoré uznáva táto smernica, musia mať výlučné právo sprístupniť verejnosti diela chránené autorským právom alebo akýkoľvek iný predmet ochrany prostredníctvom interaktívnych transmisí na požiadanie. Tieto interaktívne transmisie na požiadanie sú charakterizované tým, že členovia verejnosti môžu do nich vstúpiť z miesta a v čase, ktoré si sami individuálne zvolia.
- ...
- (28) Podľa tejto smernice do ochrany autorských práv patrí aj výlučné právo kontrolovať šírenie diela obsiahnutého v hmotnom článku. Prvým predajom originálu diela alebo jeho rozmnoženín v spoločenstve zo strany nositeľa práv, alebo s jeho súhlasom zaniká právo kontrolovať ďalší predaj tohto predmetu v spoločenstve. Toto právo by nemalo zaniknúť vo vzťahu k originálu alebo k jeho rozmnoženinám, ktoré predal držiteľ práv, alebo ktoré boli predané s jeho súhlasom mimo spoločenstva. Právo autorov na prenájom alebo vypožičanie je ustanovené v smernici [Rady] 92/100/EHS [z 19. novembra 1992 o nájomnom práve a vypožičnom práve a o určitých právach súvisiacich s autorskými právami v oblasti duševného vlastníctva (Ú. v. ES L 346, 1992,

s. 61; Mim. vyd. 17/001, s. 120)]. Právo rozširovania ustanovené v tejto smernici platí bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia súvisiace s právami na prenájom a vypožičanie uvedené v kapitole 1 uvedenej smernice.

- (29) Otázka zániku práv nevzniká v prípade služieb a najmä on-line služieb. To isté platí aj vo vzťahu k hmotným rozmnoženinám diela alebo iného predmetu ochrany, ktoré vyhotoví používateľ tejto služby so súhlasom nositeľa práv. Preto to isté platí aj pre prenájom a zapožičanie originálu a rozmnoženín diel alebo iných predmetov ochrany, ktoré sú svojou povahou službami. Na rozdiel od CD-ROMu alebo CD-I, pri ktorých je duševné vlastníctvo obsiahnuté v hmotnom médiu – nosiči, teda v tovare, každá on-line služba je v podstate činnosťou, ktorá musí podliehať povoleniu, keď to vyžaduje autorské právo alebo s ním súvisiace práva.“
- 9 Článok 2 smernice 2001/29, nazvaný „Právo rozmnožovania“, uvádza:
- „Členské štáty ustanovia výlučné právo udeliť súhlas alebo zakázať priame alebo nepriame, dočasné alebo trvalé rozmnožovanie akýmkoľvek spôsobom a akoukoľvek formou, v celku alebo v časti:
- a) pre autorov k ich dielam;
- ...“
- 10 Článok 3 tejto smernice, nazvaný „Právo verejného prenosu diel a právo sprístupňovania predmetov ochrany verejnosti“, vo svojich odsekoch 1 a 3 stanovuje:
- „1. Členské štáty poskytnú autorom výlučné právo udeliť súhlas alebo zakázať akýkoľvek verejný prenos ich diel, či po drôte alebo bezdrôtovými prostriedkami vrátane sprístupňovania ich diel verejnosti takým spôsobom, aby verejnosť k nim mala prístup z miesta a v čase, ktoré si sama zvolí.
- ...
3. Práva uvedené v odseku 1 a 2 nezaniknú žiadnym aktom verejného prenosu alebo sprístupnenia verejnosti ako je uvedené v tomto článku.“
- 11 Článok 4 uvedenej smernice, nazvaný „Právo šírenia“, znie:
- „1. Členské štáty poskytnú autorom vo vzťahu k originálu ich diela alebo k jeho rozmnoženinám výlučné právo udeliť súhlas alebo zakázať akúkoľvek formu verejného šírenia predajom alebo iným spôsobom.
2. Distribučné právo [Právo šírenia – *neoficiálny preklad*] sa nevyčerpá v rámci spoločenstva vo vzťahu k originálu alebo ku kópiám [alebo k rozmnoženinám – *neoficiálny preklad*] diela s výnimkou prípadov, keď prvý predaj alebo prenos vlastníctva k danému objektu [predmetu – *neoficiálny preklad*] v rámci spoločenstva uskutoční držiteľ práv alebo sa uskutoční s jeho súhlasom.“
- 12 Článok 5 smernice 2001/29, nazvaný „Výnimky a obmedzenia“, vo svojom odseku 1 upravuje:
- „Prípady dočasného rozmnožovania uvedené v článku 2, ktoré sú prechodné alebo náhodné/a/sú integrálnou alebo podstatnou časťou technologického procesu a ktorých jediným účelom je umožniť:
- a) transmisii v sieti medzi tretími stranami cez sprostredkovateľa alebo
- b) oprávnené použitie

diela alebo iného predmetu ochrany, a ktoré nemá [nemajú – *neoficiálny preklad*] žiadny samostatný ekonomický význam, je [sú – *neoficiálny preklad*] vyňaté z práva rozmnožovania ustanoveného v článku 2.“

Smernica 2009/24/ES

- 13 Článok 4 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/24/ES z 23. apríla 2009 o právnej ochrane počítačových programov (Ú. v. EÚ L 111, 2009, s. 16), nazvaný „Úkony podliehajúce obmedzeniam“, stanovuje:

„1. S výnimkou ustanovení článkov 5 a 6 zahŕňajú výlučné práva majiteľa práv v zmysle článku 2 právo robiť alebo povoľovať:

...

c) akúkoľvek formu verejného rozširovania originálu alebo rozmnoženiny počítačového programu vrátane nájmu.

2. Prvý predaj rozmnoženiny počítačového programu v Spoločenstve uskutočnený majiteľom práv alebo s jeho súhlasom vyčerpáva právo na verejné rozširovanie takejto rozmnoženiny v Spoločenstve, s výnimkou práva na kontrolu ďalšieho nájmu počítačového programu alebo jeho rozmnoženiny.“

Holandské právo

- 14 § 1 Auteurswet (zákon o autorskom práve) z 23. septembra 1912, v znení uplatniteľnom na spor vo veci samej (ďalej len „autorský zákon“), stanovuje:

„Autorské právo je výhradné právo autora literárneho, vedeckého alebo umeleckého diela alebo jeho právnych nástupcov uverejňovať toto dielo alebo ho rozmnožovať s výhradou zákonom stanovených obmedzení.“

- 15 § 12 ods. 1 autorského zákona stanovuje:

„Pod verejným prenosom literárneho, vedeckého alebo umeleckého diela sa rozumie:

1°. verejný prenos rozmnoženiny celého diela alebo jeho časti,

...“

- 16 § 12b tohto zákona stanovuje:

„Ak autor, jeho právny nástupca alebo iná osoba s ich súhlasom uviedla rozmnoženinu literárneho, vedeckého alebo umeleckého diela do obehu prvým prevodom vlastníctva v jednom z členských štátov Európskej únie alebo v zmluvnom štáte dohody o Európskom hospodárskom priestore, iné uvedenie do obehu tejto rozmnoženiny s výnimkou nájmu alebo výpožičky nepredstavuje porušenie autorského práva.“

- 17 § 13 uvedeného zákona stanovuje:

„Rozmnožovaním literárneho, vedeckého a umeleckého diela sa rozumie preklad, hudobná skladba, filmová nahrávka alebo divadelná adaptácia a všeobecne každá úprava alebo rozmnožovanie, úplne alebo čiastočne, v pozmenenej podobe, ktoré nemožno považovať za pôvodné dielo.“

18 § 13a toho istého zákona stanovuje:

„Za rozmnožovanie literárneho, vedeckého a umeleckého diela sa nepovažuje dočasné rozmnožovanie, ktoré je prechodné alebo náhodné a je integrálnou alebo podstatnou časťou technologického procesu, ktorého jediným účelom je umožniť

a) transmisiu v sieti medzi tretími stranami cez sprostredkovateľa alebo

b) oprávnené použitie diela

a ktoré nemá žiadny samostatný ekonomický význam.“

19 V § 16b ods. 1 autorského zákona sa uvádza:

„Za porušenie autorského práva k literárnemu, vedeckému alebo umeleckému dielu sa nepovažuje rozmnoženina, ktorá sa obmedzuje len na niekoľko rozmnožení a ktorá slúži výlučne na prax, štúdium alebo použitie fyzickou osobou, ktorá uskutočňuje rozmnožovanie bez akéhokoľvek priameho alebo nepriameho obchodného záujmu alebo si rozmnoženinu objedná výlučne pre vlastné potreby.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

20 Niekoľko vydavateľov poverilo združenia NUV a GAU, ktorých cieľom je obhajovať záujmy holandských vydavateľov, aby zabezpečili ochranu a dodržiavanie autorských práv, ktoré im udelili nositelia týchto práv prostredníctvom výlučných licencií.

21 Tom Kabinet Holding je jediným akcionárom spoločnosti Tom Kabinet Uitgeverij, ktorá vydáva knihy, elektronické knihy a databázy, ako aj spoločnosti Tom Kabinet. Posledná uvedená spoločnosť spravuje internetovú stránku, na ktorej začala 24. júna 2014 ponúkať on-line službu spočívajúcu vo virtuálnom trhu s „použitými“ elektronickými knihami.

22 Dňa 1. júla 2014 podali združenia NUV a GAU na základe autorského zákona žalobu na spoločnosti Tom Kabinet, Tom Kabinet Holding a Tom Kabinet Uitgeverij sudcovi rozhodujúcemu v konaní o nariadení predbežného opatrenia na Rechtbank Amsterdam (súd Amsterdam, Holandsko), ktorá sa týkala tejto on-line služby. Rechtbank Amsterdam (súd Amsterdam) ich návrh zamietol vzhľadom na to, že existencia porušenia autorského práva nebola na prvý pohľad dostatočne pravdepodobná.

23 Združenia NUV a GAU podali proti tomuto rozsudku odvolanie na Gerechtshof te Amsterdam (Odvolací súd Amsterdam, Holandsko), ktorý rozsudkom z 20. januára 2015 uvedený rozsudok potvrdil, zároveň však spoločnosti Tom Kabinet zakázal ponúkať on-line službu, ktorá umožňuje predaj nelegálne stiahnutých elektronických kníh. Proti tomuto rozsudku nebol podaný kasačný opravný prostriedok.

24 Od 8. júna 2015 spoločnosť Tom Kabinet pozmenila doposiaľ ponúkané služby a nahradila ich takzvaným „Toms Leesclub“ (Tomov čitateľský klub, ďalej len „čitateľský klub“), v rámci ktorého vystupuje spoločnosť Tom Kabinet ako obchodník s elektronickými knihami. Čitateľský klub svojim členom po zaplatení určitej finančnej sumy ponúka „použité“ elektronické knihy, ktoré zakúpila spoločnosť Tom Kabinet alebo ktoré tejto spoločnosti bezodplatne venovali členovia tohto klubu. V poslednom uvedenom prípade musia uvedení členovia klubu poskytnúť prepojenie na stiahnutie dotknutej knihy a vyhlásiť, že si neponechali jej rozmnoženinu. Spoločnosť Tom Kabinet následne stiahne elektronickú knihu z internetovej stránky obchodníka a umiestni ju na vlastný digitálny vodoznak, ktorý umožňuje potvrdiť, že ide o rozmnoženinu nadobudnutú legálnym spôsobom.

- 25 Pôvodne bolo možné elektronické knihy dostupné prostredníctvom čitateľského klubu kúpiť za pevne stanovenú cenu 1,75 eura za jednu elektronickú knihu. Po zaplatení si mohol člen elektronickú knihu stiahnuť z internetovej stránky spoločnosti Tom Kabinet a neskôr ju tejto spoločnosti znova predať. Za členstvo v čitateľskom klube platil člen mesačný poplatok vo výške 3,99 eura. Za každú elektronickú knihu, ktorú člen bezodplatne poskytol, mu bola z príspevku na ďalší mesiac odpočítaná suma vo výške 0,99 eura.
- 26 Od 18. novembra 2015 už nie je zaplatenie mesačného príspevku podmienkou členstva v čitateľskom klube. Na jednej strane je cena každej elektronickej knihy odteraz stanovená na 2 eurá. Na druhej strane potrebujú členovia čitateľského klubu na nákup elektronickej knihy v rámci čitateľského klubu aj „kredity“, ktoré možno získať tak, že tomuto klubu poskytnú za odplatu alebo bezplatne elektronickú knihu. Kredity si možno zakúpiť aj pri objednávke.
- 27 Združenia NUV a GAU podali na Rechtbank Den Haag (súd Haag, Holandsko) žalobu, ktorou sa domáhali, aby bolo spoločnostiam Tom Kabinet, Tom Kabinet Holding a Tom Kabinet Uitgeverij pod hrozbou uloženia pokuty zakázané porušovať autorské práva ich členov tým, že sprístupňujú alebo rozmnožujú elektronické knihy. Konkrétne sa domnievajú, že spoločnosť Tom Kabinet sa v rámci čitateľského klubu dopúšťa nepovoleného verejného prenosu elektronických kníh.
- 28 Vnútroštátny súd v medzitýmnom rozsudku z 12. júla 2017 konštatoval, že dotknuté elektronické knihy treba považovať za diela v zmysle smernice 2001/29 a že ponuka spoločnosti Tom Kabinet za takých okolností, o aké ide v spore vo veci samej, nepredstavuje verejný prenos týchto diel v zmysle článku 3 ods. 1 tejto smernice.
- 29 Vnútroštátny súd však uvádza, že odpovede na otázky, či sprístupnenie elektronickej knihy na diaľku stiahnutím na časovo neobmedzené užívanie a za odplatu môže predstavovať úkon šírenia v zmysle článku 4 ods. 1 smernice 2001/29 a či právo na šírenie môže byť tak vyčerpané v zmysle článku 4 ods. 2 tejto smernice, nie sú jasné. Tiež sa pýta, či nositeľ autorského práva môže v prípade ďalšieho predaja elektronickej knihy namietat na základe článku 2 uvedenej smernice voči úkonom rozmnožovania potrebným na oprávnenú transmisiiu rozmnoženiny, pre ktorú je právo na šírenie prípadne vyčerpané, medzi neskoršími nadobúdateľmi. Odpoveď na túto otázku nevyplýva podľa vnútroštátneho súdu ani z judikatúry Súdneho dvora.
- 30 Za týchto okolností Rechtbank Den Haag (súd v Haagu) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:
- „1. Má sa článok 4 ods. 1 smernice [2001/29] vykladať v tom zmysle, že pod formuláciou ‚vo vzťahu k originálu ich diela alebo k jeho rozmnoženinám... akúkoľvek formu verejného šírenia predajom alebo iným spôsobom‘ v zmysle tohto ustanovenia sa má rozumieť aj časovo neobmedzené sprístupnenie elektronických kníh (t. j. digitálnych rozmnoženín kníh chránených autorským právom) na užívanie, ktoré sa uskutočňuje stiahnutím on-line za cenu, ktorou nositeľ autorského práva získa odplatu, ktorá zodpovedá hospodárskej hodnote rozmnoženiny diela, ktoré mu patrí?
2. Je v prípade kladnej odpovede na prvú otázku právo šírenia diela vo vzťahu k originálu alebo k rozmnoženinám diela v zmysle článku 4 ods. 2 smernice [2001/29] v Únii vyčerpané, ak prvý predaj alebo iný prevod – pod ktorým sa tu má rozumieť časovo neobmedzené sprístupnenie elektronických kníh (t. j. digitálnych rozmnoženín kníh chránených autorským právom) na užívanie, ktoré sa uskutočňuje stiahnutím on-line za cenu, ktorou nositeľ autorského práva získa odplatu, ktorá zodpovedá hospodárskej hodnote rozmnoženiny diela, ktoré mu patrí, – v Únii uskutoční nositeľ práv alebo s jeho súhlasom iná osoba?

3. Má sa článok 2 smernice [2001/29] vykladať tak, že prevod medzi neskoršími nadobúdateľmi zákonne nadobudnutej rozmnoženiny, pre ktorú je právo šírenia vyčerpané, obsahuje povolenie na rozmnožovacie úkony uvedené v tomto ustanovení, pokiaľ sú tieto rozmnožovacie úkony nevyhnutné na riadne užívanie rozmnoženiny, a ak áno, za akých podmienok?
4. Má sa článok 5 smernice [2001/29] vykladať v tom zmysle, že nositeľ autorských práv už nemôže namietat proti rozmnožovacím úkonom nevyhnutným na prevod medzi neskoršími nadobúdateľmi vo vzťahu k zákonne nadobudnutej rozmnoženine, pre ktorú je právo šírenia vyčerpané, a ak áno, za akých podmienok?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej prejudiciálnej otázke

- 31 Na úvod treba pripomenúť, že v rámci postupu spolupráce medzi vnútroštátnymi súdmi a Súdny dvorom zavedeného článkom 267 ZFEÚ prináleží Súdnemu dvoru poskytnúť vnútroštátnemu súdu užitočnú odpoveď, ktorá mu umožní rozhodnúť prejednávany spor. Vzhľadom na to Súdnemu dvoru prináleží v prípade potreby preformulovať otázky, ktoré sú mu položené. Povinnosťou Súdneho dvora je totiž vykladať všetky ustanovenia práva Únie, ktoré potrebujú vnútroštátne súdy na rozhodovanie o žalobách, ktoré im boli predložené, aj keď tieto ustanovenia nie sú výslovne spomenuté v otázkach položených Súdnemu dvoru týmito súdmi (rozsudok z 13. septembra 2016, Rendón Marín, C-165/14, EU:C:2016:675, bod 33 a citovaná judikatúra).
- 32 Na tieto účely môže Súdny dvor zo všetkých skutočností, ktoré poskytol vnútroštátny súd, a najmä z odôvodnenia rozhodnutia vnútroštátneho súdu, abstrahovať prvky práva Únie, ktoré si vyžadujú výklad so zreteľom na predmet sporu vo veci samej (rozsudok z 13. septembra 2016, Rendón Marín, C-165/14, EU:C:2016:675, bod 34 a citovaná judikatúra).
- 33 Hoci sa v prejednávanej veci vnútroštátny súd Súdneho dvora v rámci svojej prvej otázky v podstate pýta, či pod formuláciu „vo vzťahu k originálu... diela [autorov] alebo k jeho rozmnoženinám... akúkoľvek formu verejného šírenia predajom alebo iným spôsobom“ uvedenú v článku 4 ods. 1 smernice 2001/29 spadá „časovo neobmedzené sprístupnenie elektronických kníh... na užívanie, ktoré sa uskutočňuje stiahnutím on-line za cenu“, z odôvodnení návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že v rámci sporu, o ktorom rozhoduje uvedený súd, sa vynára otázka, či dodanie elektronickej knihy na trvalé užívanie stiahnutím predstavuje šírenie v zmysle tohto článku 4 ods. 1 alebo či takéto dodanie spadá pod pojem „verejný prenos“ v zmysle článku 3 ods. 1 tejto smernice. Podstata tejto otázky v spore vo veci samej spočíva v tom, či sa na takéto dodanie vzťahuje pravidlo vyčerpania práva šírenia stanovené v článku 4 ods. 2 uvedenej smernice, alebo sa naň naopak takéto pravidlo neuplatní, ako to je výslovne uvedené v článku 3 ods. 3 tej istej smernice v súvislosti s právom na verejný prenos.
- 34 S prihliadnutím na tieto úvahy treba prvú položenú otázku preformulovať v tom zmysle, že vnútroštátny súd sa touto otázkou v podstate pýta, či dodanie elektronickej knihy na trvalé užívanie stiahnutím spadá pod pojem „verejný prenos“ v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 2001/29, alebo pod pojem „verejné šírenie“ uvedený v článku 4 ods. 1 tejto smernice.
- 35 Ako vyplýva z článku 3 ods. 1 smernice 2001/29, autori majú výlučné právo udeliť súhlas alebo zakázať akúkoľvek verejný prenos ich diel, či po drôte, alebo bezdrôtovými prostriedkami vrátane sprístupňovania ich diel verejnosti takým spôsobom, aby verejnosť k nim mala prístup z miesta a v čase, ktoré si sama zvolí.

- 36 Pokiaľ ide o článok 4 ods. 1 tejto smernice, ten stanovuje, že autori majú vo vzťahu k originálu ich diela alebo k jeho rozmnoženinám výlučné právo udeliť súhlas alebo zakázať akúkoľvek formu verejného šírenia predajom alebo iným spôsobom, pričom toto právo sa podľa článku 4 ods. 2 uvedenej smernice vyčerpá v prípade, keď prvý predaj alebo prenos vlastníctva k originálu diela alebo k jeho rozmnoženinám v rámci Únie uskutoční držiteľ práv alebo sa uskutoční s jeho súhlasom.
- 37 Ani tieto ustanovenia, ani žiadne iné ustanovenie smernice 2001/29 neumožňujú len vzhľadom na samotné ich znenie určiť, či dodanie elektronickej knihy na účely trvalého užívania stiahnutím predstavuje verejný prenos, konkrétne sprístupňovanie diela verejnosti takým spôsobom, aby k nemu mala verejnosť prístup z miesta a v čase, ktoré si sama zvolí, alebo či predstavuje šírenie v zmysle tejto smernice.
- 38 Podľa ustálenej judikatúry je pri výklade ustanovenia práva Únie potrebné zohľadniť nielen znenie ustanovenia, ale aj jeho kontext a ciele sledované právnou úpravou, ktorej je súčasťou, a prípadne aj históriu jeho vzniku (pozri v tomto zmysle rozsudky z 20. decembra 2017, *Acacia a D'Amato*, C-397/16 a C-435/16, EU:C:2017:992, bod 31, ako aj z 10. decembra 2018, *Wightman a i.*, C-621/18, EU:C:2018:999, bod 47 a citovanú judikatúru). Právne predpisy Únie sa navyše majú, pokiaľ je to možné, vykladať vo svetle medzinárodného práva, najmä ak sú takéto predpisy určené práve na vykonanie medzinárodnej zmluvy uzatvorenej Úniou (rozsudky zo 7. decembra 2006, *SGAE*, C-306/05, EU:C:2006:764, bod 35; z 13. mája 2015, *Dimensione Direct Sales a Labianca*, C-516/13, EU:C:2015:315, bod 23, ako aj z 19. decembra 2018, *Syed*, C-572/17, EU:C:2018:1033, bod 20 a citovaná judikatúra).
- 39 V prvom rade treba uviesť, že ako vyplýva z odôvodnenia 15 smernice 2001/29, táto smernica slúži najmä na uplatnenie viacerých záväzkov, ktoré má Únia na základe WCT. Z toho vyplýva, že pojmy „verejný prenos“ a „verejné šírenie“ uvedené v článku 3 ods. 1 a článku 4 ods. 1 tejto smernice sa musia, pokiaľ je to možné, vykladať v súlade s definíciami uvedenými v článku 8 a článku 6 ods. 1 WCT (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 17. apríla 2008, *Peek & Cloppenburg*, C-456/06, EU:C:2008:232, bod 31, ako aj z 19. decembra 2018, *Syed*, C-572/17, EU:C:2018:1033, bod 21 a citovanú judikatúru).
- 40 V tejto súvislosti článok 6 ods. 1 WCT definuje právo šírenia ako výhradné právo autorov udeliť súhlas na sprístupnenie originálu a rozmnoženín svojich diel predajom alebo iným prevodom vlastníctva. Zo samotného znenia spoločných vyhlásení týkajúcich sa článkov 6 a 7 WCT však vyplýva, že „výrazy ‚rozmnoženiny‘ a ‚originál a rozmnoženiny‘, ktoré podliehajú právu na šírenie a právu na nájom podľa uvedených článkov, sa vzťahujú výhradne na pevné rozmnoženiny, ktoré možno uviesť do obehu ako hmotné predmety“, takže uvedený článok 6 ods. 1 sa nemôže vzťahovať na šírenie nehmotných diel, ako sú elektronické knihy.
- 41 Dôvodová správa k návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady o zosúladiení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti z 10. decembra 1997 [KOM(97) 628 v konečnom znení, ďalej len „návrh smernice“], z ktorej vychádza smernica 2001/29, nadväzuje na toto konštatovanie. Uvádza sa v nej totiž, že slovné spojenie „vrátane takého sprístupnenia... diel [autorov] verejnosti, keď jednotlivci môžu mať prístup k týmto dielam z miesta a v čase, ktorý si individuálne zvolia“ uvedené v článku 8 WCT, ktoré bolo v podstate prevzaté do článku 3 ods. 1 uvedenej smernice, odráža návrh, ktorý v tejto súvislosti uskutočnilo Európske spoločenstvo a jeho členské štáty v priebehu rokovaní, a týka sa „interaktívnych činností“.
- 42 V druhom rade v tej istej dôvodovej správe k návrhu smernice Európska komisia tiež zdôraznila, že tento návrh „predstavuje príležitosť koherentne harmonizovať elektronické a hmotné šírenie chránených obsahov a jasne ich vzájomne odlíšiť“.

- 43 Komisia v tejto súvislosti uviedla, že interaktívna transmisia na požiadanie predstavuje novú formu využívania duševného vlastníctva, v súvislosti s ktorou členské štáty zastávajú názor, že sa na ňu musí vzťahovať právo kontroly verejného prenosu, pričom spresňuje, že sa vo všeobecnosti pripúšťa, že právo šírenia, ktoré sa vzťahuje výlučne na šírenie hmotných rozmnoženín, sa na takúto transmisiiu neuplatní.
- 44 Komisia v uvedenej správe dodala, že výraz „verejný prenos“ diela sa vzťahuje na interaktívne transmisie na požiadanie, a potvrdila tak, že právo na verejný prenos je relevantné aj vtedy, keď viaceré neprepojené osoby, ktoré sú členmi verejnosti, môžu mať z rôznych miest a v rôznom čase individuálny prístup k dielu prístupnému verejnosti na internetovej stránke, pričom spresnila, že toto právo sa vzťahuje na každý prenos „s výnimkou šírenia hmotných rozmnoženín“, pretože na hmotné rozmnoženiny, ktoré možno uvádzať do obehu ako hmotné predmety, sa uplatní právo šírenia.
- 45 Z tej istej dôvodovej správy tak vyplýva, že návrh smernice vychádzal z úmyslu zabezpečiť, aby akýkoľvek verejný prenos diela s výnimkou rozširovania jeho hmotných rozmnoženín nespadal pod pojem „verejné šírenie“ uvedený v článku 4 ods. 1 smernice 2001/29, ale pod pojem „verejný prenos“ v zmysle článku 3 ods. 1 tejto smernice.
- 46 V treťom rade treba uviesť, že tento výklad potvrdzuje aj cieľ tejto smernice uvedený v jej odôvodneniach, ako aj kontext, do ktorého patria článok 3 ods. 1 a článok 4 ods. 1 uvedenej smernice.
- 47 Z odôvodnení 2 a 5 smernice 2001/29 totiž vyplýva, že smernica sa snaží vytvoriť všeobecný a pružný rámec na úrovni Únie, aby bolo možné podporovať rozvoj informačnej spoločnosti, ako aj upraviť a doplniť súčasné právne predpisy v oblasti autorského práva a s ním súvisiacich práv tak, aby zodpovedali technologickému rozvoju, ktorý priniesol nové formy využívania chránených diel (rozsudok z 24. novembra 2011, *Circul Globus București*, C-283/10, EU:C:2011:772, bod 38).
- 48 Okrem toho z odôvodnení 4, 9 a 10 uvedenej smernice vyplýva, že jej hlavným cieľom je zavedenie vysokej úrovne ochrany autorov, ktorá im umožní získať zodpovedajúcu odmenu za používanie ich diel, najmä v súvislosti s ich verejným prenosom (pozri v tomto zmysle rozsudok z 19. novembra 2015, *SBS Belgium*, C-325/14, EU:C:2015:764, bod 14 a citovanú judikatúru).
- 49 Na účely dosiahnutia tohto cieľa sa pojem „verejný prenos“, ako zdôrazňuje odôvodnenie 23 smernice 2001/29, musí vykladať v širokom zmysle tak, že zahŕňa každý verejný prenos pre verejnosť, ktorá nie je prítomná na mieste, kde tento prenos vzniká, a teda zahŕňa všetky transmisie alebo retransmisie diel smerom k verejnosti drôtovými alebo bezdrôtovými prostriedkami vrátane vysielania (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 7. decembra 2006, *SGAE*, C-306/05, EU:C:2006:764, bod 36, ako aj z 13. februára 2014, *Svensson a i.*, C-466/12, EU:C:2014:76, bod 17 a citovanú judikatúru).
- 50 Odôvodnenie 25 tejto smernice dodáva, že nositelia práv, ktoré uznáva, musia mať výlučné právo sprístupniť verejnosti ich diela prostredníctvom interaktívnych transmisii na požiadanie, pričom tieto transmisie sú charakterizované tým, že členovia verejnosti môžu do nich vstúpiť z miesta a v čase, ktoré si sami individuálne zvolia.
- 51 Okrem toho odôvodnenia 28 a 29 smernice 2001/29, ktoré sa týkajú práva na šírenie, uvádzajú, že toto právo zahŕňa výlučné právo kontrolovať „šírenie diela obsiahnutého v hmotnom článku“ a že otázka zániku práv nevzniká v prípade služieb a najmä on-line služieb, pričom sa spresňuje, že na rozdiel od CD-ROMu alebo CD-I, pri ktorých je duševné vlastníctvo obsiahnuté v hmotnom médiu – nosiči, teda v tovare, každá on-line služba je v podstate činnosťou, ktorá musí podliehať povoleniu, keď to vyžaduje autorské právo alebo s ním súvisiace práva.
- 52 V štvrtom rade výklad práva šírenia uvedeného v článku 4 ods. 1 smernice 2001/29 v tom zmysle, že toto právo sa uplatňuje výlučne na šírenie diel, ktoré sú súčasťou hmotného nosiča, vyplýva aj z článku 4 ods. 2 tejto smernice týkajúceho sa vyčerpania tohto práva, ako ho vykladá Súdny dvor, ktorý rozhodol, že normotvorca Únie tým, že v odôvodnení 28 uvedenej smernice použil pojmy

„hmotný článok“ a „daný objekt“, chcel autorom poskytnúť kontrolu nad prvým uvedením každého hmotného objektu, ktorý zahŕňa ich duševnú tvorbu, na trh Únie (rozsudok z 22. januára 2015, Art & Allposters International, C-419/13, EU:C:2015:27, bod 37).

- 53 Je pravda, ako to uvádza vnútroštátny súd, že Súdny dvor v súvislosti s vyčerpaním práva šírenia rozmnoženín počítačových programov uvedeným v článku 4 ods. 2 smernice 2009/24 rozhodol, že z tohto ustanovenia nevyplýva, že by sa toto vyčerpanie obmedzovalo na rozmnoženiny počítačových programov, ktoré sa nachádzajú na hmotnom nosiči, ale naopak, treba uviesť, že tým, že uvedené ustanovenie odkazuje bez akéhokoľvek spresnenia na „predaj rozmnoženiny počítačového programu“, nerobí nijaké rozdiely medzi hmotnou a nehmotnou podobou dotknutej rozmnoženiny (rozsudok z 3. júla 2012, UsedSoft, C-128/11, EU:C:2012:407, bod 55).
- 54 Ako však správne uvádza vnútroštátny súd a ako zdôraznil generálny advokát v bode 67 svojich návrhov, elektronická kniha nepredstavuje počítačový program, takže nie je potrebné uplatniť osobitné ustanovenia smernice 2009/24.
- 55 Ako to v tejto súvislosti Súdny dvor na jednej strane výslovne uviedol v bodoch 51 a 56 rozsudku z 3. júla 2012, UsedSoft (C-128/11, EU:C:2012:407), smernica 2009/24, ktorá sa týka konkrétnej ochrany počítačových programov, predstavuje vo vzťahu k smernici 2001/29 *lex specialis*. Z relevantných ustanovení smernice 2009/24 pritom jasne vyplýva vôľa normotvorcu Únie nazerať na účely ochrany podľa uvedenej smernice na hmotné a nehmotné rozmnoženiny počítačového programu ako na rovnocenné, takže vyčerpanie práva šírenia podľa článku 4 ods. 2 smernice 2009/24 sa týka týchto všetkých rozmnoženín (pozri v tomto zmysle rozsudok z 3. júla 2012, UsedSoft, C-128/11, EU:C:2012:407, body 58 a 59).
- 56 Pri prijímaní smernice 2001/29 naopak postavenie hmotných a nehmotných rozmnoženín chránených diel na roveň na účely relevantných ustanovení tejto smernice normotvorca Únie v úmysle nemal. Ako bolo totiž pripomenuté v bode 42 tohto rozsudku, z prípravných prác k tejto smernici vyplýva, že sa jednoznačne zamýšľalo rozlíšiť medzi elektronickým šírením chránených obsahov a ich hmotným šírením.
- 57 Na druhej strane Súdny dvor v bode 61 rozsudku z 3. júla 2012, UsedSoft (C-128/11, EU:C:2012:407), uviedol, že predaj počítačového programu na hmotnom nosiči a predaj počítačového programu stiahnutím z internetu sú z hospodárskeho hľadiska podobné, pričom prenos prostredníctvom internetu a odovzdanie hmotného nosiča sú z funkčného hľadiska rovnocenné, takže výklad článku 4 ods. 2 smernice 2009/24 s prihliadnutím na zásadu rovnosti zaobchádzania odôvodňuje, aby sa s týmito dvoma spôsobmi prenosu zaobchádzalo porovnateľným spôsobom.
- 58 Nemožno sa však domnievať, že dodanie knihy na hmotnom nosiči a dodanie elektronickej knihy sú z hospodárskeho a funkčného hľadiska rovnocenné. Ako totiž uviedol generálny advokát v bode 89 svojich návrhov, nehmotné digitálne rozmnoženiny sa na rozdiel od kníh na hmotnom nosiči používaním neopotrebojú, takže použité rozmnoženiny sú dokonalou náhradou za nové rozmnoženiny. Okrem toho výmena takých rozmnoženín nevyžaduje dodatočné úsilie ani náklady, takže hrozí, že súbežný trh s použitými rozmnoženinami teda môže mať na záujmy nositeľov autorských práv dostať zodpovedajúcu odmenu za ich diela omnoho významnejší vplyv ako trh s použitými hmotnými predmetmi, a to v rozpore s cieľom pripomenutým v bode 48 tohto rozsudku.
- 59 Aj v prípade, že by sa elektronická kniha mala považovať za komplexný útvar (pozri v tomto zmysle rozsudok z 23. januára 2014, Nintendo a i., C-355/12, EU:C:2014:25, bod 23), ktorý zahŕňa ako chránené dielo, tak aj počítačový program, na ktorý sa môže vzťahovať ochrana smernice 2009/24, bolo by potrebné konštatovať, že takýto program má vo vzťahu k dielu obsiahnutému v takejto knihe iba doplnkovú povahu. Ako totiž uviedol generálny advokát v bode 67 svojich návrhov, elektronická

kniha je chránená z dôvodu svojho obsahu, ktorý preto treba považovať za jej podstatný prvok, takže okolnosť, že súčasťou elektronickej knihy môže byť počítačový program umožňujúci jej čítanie, nemôže mať za následok uplatnenie takýchto osobitných ustanovení.

- 60 Vnútroštátny súd ďalej uviedol, že dodanie elektronickej knihy za takých okolností, ako sú okolnosti vo veci samej, nespĺňa podmienky vymedzené Súdnym dvorom, ktoré sú nevyhnutné na to, aby sa mohlo kvalifikovať za verejný prenos v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 2001/29. Uvedený súd na jednej strane uviedol, že pokiaľ v ponuke predaja elektronickej knihy na platforme čitateľského klubu nie je uverejnený samotný obsah chráneného diela, nemôže ísť o prenos. Na druhej strane sa tu nevyskytuje verejnosť, keďže elektronická kniha je sprístupnená len jednému členovi čitateľského klubu.
- 61 V tejto súvislosti z článku 3 ods. 1 smernice 2001/29 vyplýva, že pojem „verejný prenos“ zahŕňa dva kumulatívne prvky, a to samotný prenos diela a verejný prenos tohto diela (rozsudok zo 14. júna 2017, Stichting Brein, C-610/15, EU:C:2017:456, bod 24 a citovaná judikatúra).
- 62 Pokiaľ ide v prvom rade o otázku, či také dodanie elektronickej knihy, o aké ide vo veci samej, predstavuje činnosť prenosu v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 2001/29, treba poznamenať, ako bolo uvedené v bode 49 tohto rozsudku, že pojem „verejný prenos“ v zmysle posledného uvedeného ustanovenia zahŕňa všetky transmisie alebo retransmisie diela verejnosti, ktorá nie je prítomná na mieste, kde tento prenos vzniká, drôtovými alebo bezdrôtovými prostriedkami.
- 63 Okrem toho, pokiaľ ide o pojem „sprístupňovanie verejnosti“ v zmysle toho istého ustanovenia, ktorý je súčasťou širšieho pojmu „verejný prenos“, Súdny dvor rozhodol, že na to, aby určitá činnosť mohla byť považovaná za sprístupňovanie verejnosti, musí kumulatívne spĺňať dve podmienky uvedené v tomto ustanovení, a to umožňovať dotknutej verejnosti prístup k dotknutému predmetu ochrany z individuálne zvoleného miesta a v individuálne zvolenom čase (pozri v tomto zmysle rozsudok z 26. marca 2015, C More Entertainment, C-279/13, EU:C:2015:199, body 24 a 25), pričom nie je rozhodujúce, či osoby, ktoré túto verejnosť tvoria, túto možnosť využijú, alebo nevyužijú (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 14. júna 2017, Stichting Brein, C-610/15, EU:C:2017:456, bod 31 a citovanú judikatúru).
- 64 Pokiaľ ide konkrétne o sprístupňovanie diela alebo predmetu ochrany verejnosti takým spôsobom, aby k nim verejnosť mala prístup z miesta a v čase, ktoré si sama zvolí, z dôvodovej správy k návrhu smernice vyplýva, že „rozhodujúcim úkonom je úkon, ktorý spočíva v sprístupnení diela verejnosti, a teda v jeho ponuke na stránke prístupnej verejnosti, a ktorý predchádza skutočnej transmisii na požiadanie“, a že „nie je dôležité, či určitá osoba toto dielo skutočne získala“.
- 65 V prejednávanej veci je nesporné, že spoločnosť Tom Kabinet sprístupňuje dotknuté diela každej osobe, ktorá sa zaregistruje na internetovej stránke čitateľského klubu, s tým, že k nim má prístup z miesta a v čase, ktoré si individuálne zvolí, takže poskytnutie takej služby sa musí považovať za prenos diela v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 2001/29, pričom nie je nutné, aby uvedená osoba túto možnosť využila a skutočne elektronickú knihu z tejto internetovej stránky získala.
- 66 Po druhé na to, aby chránené diela spadali pod pojem „verejný prenos“ v zmysle tohto ustanovenia, musia byť skutočne predmetom prenosu verejnosti (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 14. júna 2017, Stichting Brein, C-610/15, EU:C:2017:456, bod 40 a citovanú judikatúru), pričom uvedený prenos je určený neurčitému počtu potenciálnych adresátov (rozsudok zo 7. decembra 2006, SGAE, C-306/05, EU:C:2006:764, bod 37 a citovaná judikatúra).
- 67 Z dôvodovej správy k návrhu smernice tiež na jednej strane vyplýva, ako bolo pripomenuté v bode 44 tohto rozsudku, že právo verejného prenosu je relevantné aj vtedy, keď viaceré neprepojené osoby, ktoré sú členmi verejnosti, môžu mať z rôznych miest a v rôznom čase individuálny prístup k dielu prístupnému verejnosti na internetovej stránke, a že verejnosť sa na druhej strane skladá z jej jednotlivých členov.

- 68 V tejto súvislosti už mal Súdny dvor príležitosť na jednej strane spresniť, že pojem „verejnosť“ zahŕňa určitý minimálny prah, čo z tohto pojmu vylučuje príliš nízky počet dotknutých osôb, a že na druhej strane treba zohľadniť kumulatívne účinky vyplývajúce z toho, že chránené dielo je stiahnutím sprístupnené potenciálnym adresátom. Treba preto zohľadniť najmä to, koľko osôb má paralelne prístup k dielu, ale takisto koľko z týchto osôb má prístup k tomuto dielu postupne (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 14. júna 2017, Stichting Brein, C-610/15, EU:C:2017:456, bod 41 a citovanú judikatúru).
- 69 V prejednávanej veci vzhľadom na okolnosť, na ktorú sa poukázalo v bode 65 tohto rozsudku, že členom čitateľského klubu sa môže stať každá osoba, ktorá má o to záujem, ako aj vzhľadom na to, že v rámci platformy tohto klubu neexistuje technické opatrenie, ktoré by zabezpečovalo, že v období, keď má určitý užívateľ diela k tomuto dielu skutočne prístup, môže byť stiahnutá iba jedna rozmnženie tohto diela, a že po uplynutí tohto obdobia už užívateľ stiahnutú rozmnženie nemôže používať (pozri analogicky rozsudok z 10. novembra 2016, Vereniging Openbare Bibliotheken, C-174/15, EU:C:2016:856), treba konštatovať, že počet osôb, ktoré môžu mať paralelne alebo postupne prístup k rovnakému dielu prostredníctvom tejto platformy, je značný. S výhradou overenia vnútroštátnym súdom, ktorý zohľadní všetky relevantné skutočnosti, treba tak dotknuté dielo považovať za dielo, ktoré bolo predmetom verejného prenosu v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 2001/29.
- 70 Súdny dvor napokon rozhodol, že na to, aby bolo možné prenos kvalifikovať ako verejný prenos, musí sa prenos chráneného diela uskutočniť podľa špecifickej technológie, odlišnej od technológií, ktoré sa doteraz používali, alebo v prípade, že taká technológia neexistuje, musí byť dielo sprístupnené novej verejnosti, t. j. verejnosti, ktorú nositelia autorského práva pri udelení súhlasu na pôvodný verejný prenos svojho diela ešte nezohľadnili (rozsudok zo 14. júna 2017, Stichting Brein, C-610/15, EU:C:2017:456, bod 28 a citovaná judikatúra).
- 71 Vzhľadom na to, že v prejednávanej veci je spolu so sprístupnením elektronickej knihy vo všeobecnosti, ako uviedli združenia NUV a GAU, poskytnutá užívateľská licencia, ktorá užívateľa, ktorý si dotknutú elektronicke knihu stiahol, oprávňuje prečítať túto knihu na jeho vlastnom zariadení, treba konštatovať, že taký prenos, aký vykonáva spoločnosť Tom Kabinet, sa uskutočňuje vo vzťahu k verejnosti, ktorú nositelia autorského práva ešte nezohľadnili, a teda vo vzťahu k novej verejnosti v zmysle judikatúry citovanej v predchádzajúcom bode tohto rozsudku.
- 72 S prihliadnutím na všetky predchádzajúce úvahy treba na prvú otázku odpovedať tak, že dodanie elektronickej knihy verejnosti na trvalé užívanie prostredníctvom stiahnutia spadá pod pojem „verejný prenos“ a konkrétne pod pojem „sprístupnenie... diel [autorov] verejnosti takým spôsobom, aby verejnosť k nim mala prístup z miesta a v čase, ktoré si sama zvolí“ v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 2001/29.

O druhej až štvrtej prejudiciálnej otázke

- 73 Vzhľadom na odpoveď na prvú otázku nie je potrebné odpovedať na druhú až štvrtú otázku.

O trovách

- 74 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol takto:

Dodanie elektronickej knihy verejnosti na trvalé užívanie prostredníctvom stiahnutia spadá pod pojem „verejný prenos“ a konkrétne pod pojem „sprístupnenie... diel [autorov] verejnosti takým spôsobom, aby verejnosť k nim mala prístup z miesta a v čase, ktoré si sama zvolí“ v zmysle článku 3 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES z 22. mája 2001 o zosúladení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti.

Podpisy